

OPPILAITOS-

YHTEISTYÖ

KÄSIKIRJA YRITYKSILLE

Oppilaitos- yhteistyö

KÄSIKIRJA YRITYKSILLE

Käsikirjasta löydät kiteytetysti opiskelija-yhteistyön vaihtoehdot, oppilaitosten asiantuntija-, tutkimus- ja tuotekehityspalvelut ja mahdollisuudet osaamisen kehittämiseen.

Kysymykset ohjaavat pohtimaan jokaista aihealuetta ja yrityksesi oppilaitosyhteistyötä. Käsikirjan avulla teet yrityksellesi konkreettisen suunnitelman, jonka viet käytäntöön yhdessä oppilaitosten kanssa.

Aloitetaan yhteistyö jo tänään!

TOIMITUS: Ninni Andelin & Krista Tuomi
TAITTO JA KUVITUS: Leena Kirves
PAINOTALO: Grano Oy, 2020

Oppilaitosyhteistyön käsikirja on toteutettu osana Korkeakoulut innovaatiotoiminnan vauhdittajina – DYNAMO -hanketta.

Arvoisat yritysten edustajat

KILPAILU osaavasta työvoimasta kiristyy entisestään. Syntyvyys Suomessa on laskenut yhtäjaksoisesti lähes kymmenen vuoden ajan ja työvoimasta siirtyy jo nyt selvästi enemmän eläkkeelle kuin uusia työntekijöitä tulee tilalle. Tämän lisäksi suuret kaupungit houkuttelevat yhä kiihtyvällä tahdilla osaajia omille alueilleen.

Tämän käsikirjan tavoitteena on aktivoida yrityksiämme lisäämään yhteistyötä ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa. Osaavan työvoiman saannin turvaamiseksi jokaisen yrityksen on syytä laatia itselleen oma oppilaitosyhteistyön suunnitelma alueemme oppilaitoksissa opiskelevien nuorten kesätyö-, harjoittelu- ja lopputyöpaikkoja varten. Vain tällä yhteistyöllä voimme saavuttaa sen tavoitteen, että täällä koulutetut osaajat myös jäävät alueellemme.

Alueellamme opiskelee myös lähes neljä tuhatta ulkomaalaistaustaista opiskelijaa. Näille nuorille harjoittelupaikkojen saanti on erityisen vaikeaa. Toivottavasti monet yritykset ymmärtävät ne mahdollisuudet, joita kansainväliset työntekijät voivat tarjota vientiyrityksille tai vientiä suunnitteleville.

TOIVON, että kaikilla hämäläisillä yrityksillä on mahdollista tutustua tähän Oppilaitosyhteistyö-käsikirjaan sekä laatia oma oppilaitosyhteistyön suunnitelma, jota ryhtyä määrätietoisesti toteuttamaan. Uuden vuosikymmenen kynnyksellä on hetki, joka voi vaikuttaa oman yrityksen tulevaisuuteen.

Tämän käsikirjan suunnittelu käynnistettiin Hämeen kauppakamariin keväällä 2019. Aineiston laadintaan ovat osallistuneet valio-kuntiemme jäsenet ja alueemme oppilaitokset. Haluan lopuksi kiittää LAB-ammattikorkeakoulun johdolla toiminutta työryhmää, jonka tuella tämä tärkeä käsikirja ja verkkosivu valmistuivat.

HÄMEEN KAUPPAKAMARI

LAHDESSA 29.1.2020

Jussi Eerikäinen
toimitusjohtaja

01 Kesätyöpaikat

02 Harjoittelu

03 Oppisopimus ja koulutusopimus

04 Harjoitustyöt ja opiskelijaprojektit

05 Lopputyöt

06 Projektit

07 Tutkimus ja tuotekehitys

08 Osaamisen kehittäminen

09 Opettajien työelämäjaksot ja opo-toiminta

10 Kansainväliset osaajat

01 Kesätyöpaikat

Vuoden alku on parasta aikaa rekrytoida kesätyöntekijä! Lahden alueella on mistä valita – kesätyöpaikkoja etsivät sekä toisen asteen opiskelijat että korkeakouluopiskelijat.

Luo yrityksellesi selkeä suunnitelma kesätyöntekijän rekrytointiin:

- Mihin tehtäviin palkkaamme kesätyöntekijöitä?
- Mitä vaatimuksia työntekijälle asetetaan?
 - ↪ aikaisempi kokemus, vuosikurssi
- Mistä oppilaitoksesta, miltä linjoilta ja miltä vuosikursseilta palkataan?
- Palkkaammeko kansainvälisiä opiskelijoita?
- Paljonko kesätyöntekijälle maksetaan palkkaa?
 - ↪ tuntipalkka, kuukausipalkka, lounasetu
- Mikä on työsuhteen kesto, milloin se alkaa ja päättyy?
- Kuka vastaa perehdyttämisestä?
- Mitä työaikaa sovelletaan?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksessä ja oppilaitoksessa?

REKRYTOIJA, HUOMIOI NÄMÄ

- ▶ Muista kohdentaa viestisi ja hyödyntää oppilaitosten kanavia sekä sosiaalista mediaa.
- ▶ Hyödynnä rekrytointitapahtumia – saat suoria kontakteja työtä hakeviin opiskelijoihin.
- ▶ Tiedota aktiivisesti rekrytointin vaiheista ja tuloksista kaikille hakijoille. Vastavuoroisuus auttaa luomaan positiivista työnantajakuva.

Kesätyöntekijä tuo apua lomakaudeksi

Ella Arola on valmistunut Salpauksesta kokiksi. Ensimmäisen vuoden opintojen jälkeen hän lähti oppisopimuksella kesän ajaksi töihin **Teboil Tähtihoviin** Heinolaan.

Meillä oli koululla opetuskeittiö, missä oli ympärillä opetushenkilöstöä. Täällä pääsi jo opiskelijana tekemään itsenäisesti.

Ella Arola, kokki

*Kesätöiden ajaksi solmittu oppisopimus sai alkunsa siitä, kun soitin Salpaukseen ja kysyin, löytyisikö sieltä meille Tähtihoviin kesätyöntekijää. Alun perin piti tulla kaksi työntekijää ja molemmat olisivat olleet puolet kesästä töissä, mutta sattumuksien kautta Ella tulikin koko kesäksi meille töihin, Teboil Tähtihovin toinen yrittäjä, **Petri Wallin** kertoo.*

*Meillä opiskelijoilla on monipuoliset mahdollisuudet oppimiseen. Otamme mielellään opiskelijoita meille töihin, Tähtihovin toinen yrittäjä **Minna Wallin** kuvailee. Liikenneasemalla kesä on hektistä aikaa ja silloin tarvitaan enemmän apukäsiä töihin. Opiskelijat, työpaikka ja oppilaitos ovat olleet tyytyväisiä yhteistyöhön. Kesän jälkeen Arola oli alkusyksyn samassa paikassa koulutusopimuksella. Loput opinnot hän teki oppisopimuksella Tähtihovissa ja nyt valmistuttuaan työskentelee siellä.*

02 Harjoittelu

Harjoittelu perehdyttää uuden jäsenen työporukkaan ja tarjoaa yritykselle tuoreita näkökulmia ja työkaluja. Opiskelijat etsivät harjoittelupaikkoja ympäri vuoden.

Suunnitelmallisuus auttaa harjoittelijoiden rekrytointia:

- Tarjoammeko opiskelijoille harjoittelupaikkoja ja mihin tehtäviin?
- Missä opintojen vaiheessa harjoittelijat otetaan?
- Mistä oppilaitoksesta, miltä linjoilta ja miltä vuosikursseilta otetaan?
- Haemmeko harjoitteluun kansainvälisiä opiskelijoita?
- Maksetaanko harjoittelusta palkkaa, palkkiota tai lounasetua?
- Kuinka pitkiä harjoittelujaksot ovat?
- Kuka vastaa perehdyttämisestä?
- Miten sovitaan työajoista? Luennot, koulujen lomat?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksessä ja oppilaitoksessa?

TIESITKÖ?

Harjoittelusta tehdään sopimus ja yritys nimeää opiskelijan ohjauksesta vastaavan henkilön. Harjoittelujaksolla työpäivän pituus sekä jakson kokonaiskesto riippuu harjoittelijan koulutustasosta. Kesto on yleensä

- ▶ ammattikoulussa 4–8 tuntia päivässä, noin 2 kuukauden ajan.
- ▶ ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa 8 tuntia päivässä, noin 5 kuukauden ajan.

Provincia löysi harjoittelijasta työntekijän

Provincia Oy on päijäthämäläinen taloushallinnon ja henkilöstöhallinnon palveluiden ammattilainen, jonka toiminnassa yhdistyy täysin uudenlainen digiajan ketteruus ja joustavuus. Provincian visiona on olla dynaaminen kumppani ja yritys hyödyntääkin toiminnassaan ahkerasti korkeakouluharjoittelijoita. Provinciassa brändiarvot on pistetty todellisiin töihin ja tämä näky muun muassa opiskelijaharjoittelijatoiminnassa.

” Olemme jalostaneet harjoittelijatoiminnan niin, että se hyödyntää sekä asiakasta että harjoittelijaa. Emme pelkää haastaa omia asiantuntijoitamme antamaan todellista näkymää harjoittelijoille läpi koko organisaation.

Ulla Kukkonen, toimitusjohtaja

Viiden kuukauden harjoittelujaksolle controller-toimintoihin valittiin taloushallinnon korkeakouluopiskelija **Laura Schroderus**. Hänen tehtäviinsä kuului mm. yrityksen liikeluokkien budjetointia ja palveluiden hinnoittelua, kuukausittaisen tuloslaskelman analysointi ja liikeluokkien ennustaminen, tarjousprosesseihin ja sopimushallintaan osallistuminen sekä talouskatsauksien laatimista yrityksen hallituksen kokouksiin.

” Laura toi Provinciaan uusia, nuoria ja virkistäviä tuulia, ja hän on hoitanut kaikki hänelle annetut tehtävät erinomaisella otteella ja ajallaan. Olemme olleet tyytyväisiä Lauran harjoittelujaksoon ja siitä johtuen hän jatkaakin ”ihka oikeana” työntekijänä yhtiömme palveluksessa valmistumisensa jälkeen. Keep up the good work 😊!

Minna Kivelä, talouspäällikkö

03 Oppisopimus ja koulutussopimus

Haluatko rekrytoida parhaat tyypit suoraan koulun penkiltä? Se on mahdollista toisen asteen oppisopimuksella tai koulutussopimuksella. Oppilaitos hoitaa paperityöt – mikset aloittaisi suunnittelua jo tänään!

Luo yrityksellesi suunnitelma oppisopimuksen ja koulutussopimuksen hyödyntämiseen:

- Tarjoammeko oppisopimus- tai koulutussopimuspaikkoja?
- Mihin tehtäviin?
- Minkä oppilaitoksen kanssa oppisopimus- tai koulutussopimukset tehdään?
- Haemme kansainvälisiä opiskelijoita?
- Paljonko oppisopimuslaiselle maksetaan palkkaa?
- Onko oppisopimus tutkintoon tähtäävä vai moduulipohjainen?
- Kuka vastaa perehdyttämisestä?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksessä ja oppilaitoksessa?

TIESITKÖ?

- ▶ Oppi- tai koulutussopimuksen voi tehdä lyhyeksikin aikaa, esimerkiksi vain kuukaudeksi.
- ▶ Oppisopimusopiskelija on määräaikaisessa työsuhteessa ja työskentelee vähintään 25 tuntia viikossa. Oppisopimusopiskelijalle maksetaan palkkaa työehtosopimuksen mukaisesti.
- ▶ Koulutussopimuksessa opiskelija ei ole työsuhteessa yritykseen, vaan suorittaa yrityksessä osan tutkinnoistaan. Sopimus tehdään yrityksen ja oppilaitoksen välillä, eikä opiskelijalle makseta palkkaa.

Oppisopimus ja koulutussopimus ovat joustavia tapoja rekrytoida

Oppisopimus ja koulutussopimus ovat käteviä ja joustavia tapoja saada opiskelija yritykseen harjoitteluun. Kauppias **Tiia Luostarinen** pyörittää miehensä kanssa kahta kauppa Orimattilassa, **K-Supermarket Orimattilaa** ja pienempää **K-Market Kärrytietä**. Kauppiaspariskunta on rekrytoinut useita työntekijöitä oppisopimuksen kautta.

Tälläkin hetkellä kaksi työntekijöistä opiskelee oppisopimuksella merkonomiksi. Heistä toinen on tullut taloon ensin kesätöihin ja toinen alkusi koulutussopimuksella suorittamaan tutkintoon kuuluvia opintoja. Oppisopimus osoittautui molempien kohdalla sopivaksi ratkaisuksi.

Oppisopimus on kätevä silloin, kun yrityksessä tarvitaan uutta työntekijää, Luostarinen kertoo. Luostarinen korostaa opiskelijan itsenäistä roolia siinä, että tekee opintoihin kuuluvat tehtävät tehdyksi.

Toki mietimme yhdessä opiskelijan kanssa sitä, miten työtehtävät liittyvät opintoihin, jotta hän saa suoritettua meillä tutkintoonsa kuuluvat osa-alueet. Mutta muuten oppisopimusopiskelija on samalla tavalla työntekijä niin kuin muutkin yrityksessä työskentelevät.

Tiia Luostarinen, kauppias

04 Harjoitustyöt ja opiskelijaprojektit

Onko yritykselläsi haaste, jonka ratkaisuun voidaan hyödyntää opiskelijoiden intoa ja osaamista? Harjoitustyöt ja opiskelijaprojektit tarjoavat yrityksille mahdollisuuksia, missä molemmat osapuolet voittavat.

Haluatko hyödyntää opiskelijoiden innovaatiovoimaa? Luo suunnitelma harjoitustöiden ja opiskelijaprojektien toimeksiannoille:

- Tarjoammeko aiheita opintojaksoilla toteutettavaan harjoitustöihin ja opiskelijaprojekteihin?
- Mihin aiheisiin?
- Mistä oppilaitoksesta, miltä linjoilta ja miltä vuosikursseilta otetaan?
- Miten tekijänoikeudet määritetään?
- Kuka vastaa perehdyttämisestä?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksessä ja oppilaitoksessa?

TIESITKÖ?

Harjoitustöiden ja opiskelijaprojektien suunnitteluun sekä toteutusvaiheeseen kannattaa varata riittävästi aikaa, sillä ne toteutetaan useimmiten osana opintojaksoja.

Nuorista rohkeutta bisnekseen

Korkeakoulujen yhteisen **Lahti Venture Programin** ajatuksena on tuoda yhteen monialaiset ja poikkitieteelliset opiskelijajoukkueet alueen korkeakouluista ratkomaan yritysten heille esittämiä haasteita. Joukkueet pyritään muodostamaan siten, että kuhunkin ryhmään tulisi opiskelijoita eri korkeakouluista, eri tieteenaloilta ja eri kulttuureista.

Kisan voitti **Muovijaloste Oy:n** haastetta ratkonut joukkue, jossa oli opiskelijoita niin yliopiston ympäristötieteistä kuin ammattikorkeakoulun ympäristöteknologiasta ja kansainvälisestä liiketoiminnasta.

” *Lahti Venture tarjosi meille upean kanavan olla yhteydessä tuleviin päättäjiin, asiakkaisiin ja mahdollisiin uusiin työntekijöihimme. Kokonaisuudessaan projekti oli erinomainen. Se pisti konservatiiviset ja kangistuneet yritysjohtajat näkemään oman tekemisen nuorten radikaalien silmälasien kautta. Itse saimme oivalluksen sustainability-asioihin liittyen. Olemme kehittäneet tuotteitamme ja viestintäämme ko. suuntaan. Tuloksiakin on tullut – meidät koetaan nyt asiakastutkimuksenkin mukaan edelläkävijänä ja alan rohkeana vaikuttajana. Tämä ei olisi koskaan onnistunut ilman näiden nuorten rohkeaa tapaa käsitellä asioitamme. Enkä todellakaan olisi uskonut näin käyvän, onneksi olimme mukana!*

Muovijaloste Oy:n toimitusjohtaja Harri Helen

Lahti Venture Program toteutetaan LUT-yliopiston, LAB-ammattikorkeakoulun, Lahden Yliopistokampuksen, Helsingin yliopiston ja Lahden Seudun Kehitys LADECin yhteistyönä.

05 Lopputyöt

Korkeakouluopiskelijoiden lopputöistä yritykset saavat opiskelijalta uutta tietoa ja näkemystä liiketoimintaan. Samalla lopputyön tekeminen kasvattaa tulevaa osaajaa. Lopputyö tehdään todelliseen kehittämistarpeeseen, jolloin yritys saa konkreettisen hyödyn tuloksista.

Mitä toimeksiantojen suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon? Laadi suunnitelma lopputöiden teettämisestä:

- Tarjoammeko lopputyön aiheita opiskelijoille?
↔ AMK, YAMK, gradut, DI, tohtori
- Mitä aiheita lopputyöt käsittelevät?
- Mistä oppilaitoksesta ja miltä linjoilta lopputöitä teetetään?
- Tarjoammeko lopputyöaiheita kansainvälisille opiskelijoille?
- Kuka vastaa perehdyttämisestä?
- Miten lopputyöstä maksetaan korvauksia?
- Ovatko lopputyöt salassapidettäviä?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt ja työnohjaajat?

OPINNÄYTETYÖ, KANDITYÖ, PRO GRADU VAI DIPLOMITYÖ?

- ▶ Opinnäytetyö tarkoittaa alemman tai ylemmän ammattikorkeakouluopiskelijan lopputyötä. Työn kesto vastaa noin 2–4 kuukauden työskentelyä.
- ▶ Kandityöllä tarkoitetaan alemman yliopistotutkinnon eli kandidaatin-tutkinnon päättötyötä. Kandityöt vastaavat noin 2–4 kuukauden työskentelyä.
- ▶ Diplomityöt ja pro gradut ovat yliopistoista maisteriksi valmistuvien lopputöitä, joiden kesto vastaa noin 6–8 kuukauden työskentelyä.

Diplomityöllä kehitettiin prosessien johtamista

Peikko Finland Oy on vuonna 1965 perustettu perheyritys, joka valmistaa monentyypisiä betoniliitoksia ja liittopalkkeja elementti- ja paikallavalurakentamiseen. Peikolla oli tarve kehittää prosessien johtamista. Tähän liittyvä tutkimus- ja kehitystyö toteutettiin DI **Jere Aksolan** diplomityönä.

Tutkimuksen tavoitteena oli tunnistaa keinot, joilla prosessijohtamista voidaan kehittää rakennustuoteteollisuuden yrityksessä. Työssä tutkittiin, kuinka tilaus-toimitusprosessia voidaan kehittää ja miten sitä tulisi mitata. Työn tuloksena syntyi kolme ylätason kehitysehdotusta organisaation prosessijohtamisen kehittämiseksi sekä yhdeksän kehitysehdotusta ydinprosessin kehittämiseksi. Yleisesti kehitysehdotukset koettiin varsin helppoina toteuttaa, koska ne eivät vaadi suuria investointeja. Nämä toteuttamalla voidaan saavuttaa huomattavia hyötyjä organisaation sisällä.

Peikon liiketoiminnan kannalta Jere Aksolan DI-työ osui juuri oikeaan ajankohtaan, koska projektiliiketoiminnan osuus on ollut viime vuodet kasvussa. Olemme DI-työn jälkeen keskittyneet erityisesti projektiliiketoiminnan prosessien kehittämiseen, ja Jere on ottanut siinä vahvan roolin liiketoiminnan johdon fasilitaattorina.

Esa Rusila, toimitusjohtaja

Diplomityö on erinomainen keino ajaa uusia työntekijöitä organisaatioon. Yliopistot ohjaavat alueella lähes 100 diplomityötä ja pro gradu -tutkimusta vuosittain.

06 Projektit

Projektit tarjoavat yrityksille uutta tietoa ja osaamista. Niissä voidaan luoda ja kehittää mm. uusia tuotteita, palveluita, osaamista sekä toimintatapoja ja järjestelmiä.

Projektin kesto voi vaihdella lyhyestä sprintistä monen vuoden mittaiseen yhteistyöhön. Projekteja voidaan rahoittaa useilla eri tavoilla julkisista tai yksityisistä rahoituskanavista.

Laadi suunnitelma projektiyhteistyölle:

- Teemmekö projektiyhteistyötä oppilaitosten kanssa?
- Minkälaisia projekteja tarjoamme tehtäviksi?
- Millä aikataululla projekti tehdään?
- Minkä oppilaitoksen kanssa projekteja tehdään?
- Miten projektit kustannetaan?
 - ↪ palkkiot oppilaitoksille, opiskelijoille
- Miten tekijänoikeudet määritetään?
- Hyödynnetäänkö projekteissa hankerahoitusta?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksessä ja oppilaitoksessa?

TIESITKÖ?

Oppilaitosten asiantuntijat auttavat rahoitushakemusten kirjoittamisessa!

Oppilaitosten projekteista monipuolista hyötyä liiketoimintaan

Oppilaitoksissa on jatkuvasti käynnissä erilaisia projekteja, joihin yritykset voivat osallistua eri tavoin. Sen lisäksi, että projekteja voidaan suunnitella ja toteuttaa yhdessä, moni projekti tarjoaa konkreettisia mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseksi.

Yksi esimerkki tällaisesta projektista on ollut Työyhteisösimulaatio yritysten kasvun ja kehittämisen välineenä. Hankkeessa simulaatio-oppimismenetelmästä ja **Simulaatiokeskus SimuLtista** on kehitetty yritysten kehittämiseen soveltuvaa menetelmää ja tki-ympäristöä yhdessä kokeillen alueen yritysten kanssa. Projektia on rahoittanut Euroopan aluekehitysrahasto ja Päijät-Hämeen liitto.

Simulaatiokeskus tarjoaa yrityksille autenttisen ympäristön, joissa uusia asioita voi kokeilla ja havainnollistaa nopeasti ja turvallisesti. Simulaatiossa voi kehittää esimerkiksi

tekniisiä taitoja:

- ▶ kädentaitoja
- ▶ erilaisia laitteiden ja
- ▶ välineiden käyttöä

ei-tekniisiä taitoja:

- ▶ haastavia asiakaspalvelutilanteita
- ▶ esimiestaitoja
- ▶ päätöksentekotaitoja

Osallistujat toimivat omana itsenään, saavat palautetta ja voivat kehittää osaamistaan. Simulaatio-oppimista voidaan hyödyntää laajasti eri aloilla, eikä sen tarvitse olla yritykselle entuudestaan tuttua.

Kysy lisää meneillään olevista projekteista – korkeakoulujen asiantuntijat auttavat mielellään!

07 Tutkimus ja tuotekehitys

Korkeakoulujen avoimet tutkimusprojektit, laboratorio- ja mittauspalvelut sekä tilaustutkimus tarjoavat yrityksille korkeatasoisia palveluita tutkimuksen ja tuotekehityksen tueksi. Yliopistojen tilaustutkimuksella toteutetaan räätälöityjä tutkimuksia. Tilaustutkimus voi olla laaja tutkimushanke, pienempi palvelututkimus tai diplomityö. Avoimet tutkimusprojektit puolestaan tuottavat avointa tutkimustulosta ja ne rahoitetaan usein julkisesta lähteestä.

Joko hyödynnät alueen oppilaitosten laboratorioita, työstökoneita, laitteistoja ja ohjelmistoja? Laadi suunnitelma:

- Millä aikataululla palvelut ovat saatavilla?
- Miten vastuut on jaettu?
- Miten salassapito on varmistettu?
- Mitkä ovat kustannukset?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöitä ja työnohjaajia?

HYÖDYNÄ OPPILAITOSTEN OSAAMISTA

- ▶ LUT-yliopistosta saat korkeatasoisia tutkimus- ja tuotekehityspalveluja energiatekniikkaan, konetekniikkaan, sähkötekniikkaan, kestävyystutkimukseen, uusiin teknologioihin ja tutkimuspohjaiseen liiketoimintaan.
- ▶ LAB-ammattikorkeakoulun asiantuntijat toteuttavat suunnittelu-, valmistus-, mittaus- ja analysointipalveluja. Tuote- ja materiaalitestaustilaboratorio palvelee yritystäsi monipuolisesti.
- ▶ Helsingin yliopiston Ekosysteemit ja ympäristö -tutkimusohjelman painopistealoina ovat ilmastonmuutos ja arktiset alueet, Itämeri ja kaupunkiekosysteemit. Alueelta löytyvät myös AlmaLab-laboratorion kokonaisuus, jossa on valmiudet monipuolisiin kemiallisiin, biologisiin ja mikro- ja molekyylibiologisiin tutkimuksiin, sekä Soilia – maaperän, sedimenttien ja pinta- ja pohjavesien tutkimuksen keskus.

Laponie Oy löysi uuden raaka-aineen tutkimuksen avulla

Tutkijatohtori **Elina Peltomaa** Helsingin yliopistolta tekee soveltavaa levätutkimusta Niemen kampuksella Lahdessa. Viimeisimmässä hankkeessa **Levätehdas** Peltomaa kollegoineen selvitti mm. levämassan käyttömahdollisuuksia kosmetiikkateollisuuden raaka-aineena.

Kosmetiikkayritys **Laponie Oy** testasi tutkijaryhmän kasvattamaa levämassaa ihonhoitotuotteessa. Yrityksessä kiinnostuttiin tästä uudesta raaka-aineesta, sillä levää sisältävän ihonhoitotuotteen todettiin rauhoittavan ärtynyttä ihoa ja lievittävän ihon hilseilyä. Laponie Oy on kiinnostunut kiertotalouden ratkaisusta ja businessmahdollisuuksista uudessa levämassatuotteessa.

Tutkimushankkeilla kehitetään yritysten toimintaa

LUT toteutti vuosina 2017–2019 **DigiPro -hankkeen** Business Finlandin rahoituksella. Hankkeessa tutkittiin mm. reaaliaikaisimuloinnin ja visualisoinnin hyödyntämistä yrityksen toiminnan kehittämisessä. Tutkimushankkeessa oli mukana useita yrityksiä ja Päijät-Hämeestä mukana oli **SEW Eurodrive**, Hollolasta. Yrityksen toiminnan kehittämistä tuki mm. projektissa tehty **Mira Holopaisen** diplomityö, joka tarkasteli huoltopalveluprosessin seurannan tehostamista digitaalisen visualisoinnin avulla. SEW:ssä tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa, kuinka digitaalisen visualisoinnin avulla voidaan kehittää teollisuusyrityksen toimintaa.

Tutkimuksessa muodostettiin mittaristo, jonka avulla prosessin reaaliaikainen seuranta ja tiedon visualisointi voidaan toteuttaa. Tulokset osoittivat digitaalisen visualisoinnin tehostavan prosessin valvontaa, läpinäkyvyyttä ja hallintaa. Sen avulla yritys saa reaaliaikaista ja olennaisinta tietoa prosessin toiminnasta käyttöönsä. Tämä edistää huoltopalveluiden toimivuutta ja kehittämistä. Visualisoinnilla nähtiin myös vaikutuksia johtamisen laatuun, työntekijöiden motivaatioon ja osamiseen sekä asiakassuhteiden kehittämiseen.

Alueen yritykset voivat erikseen sovittaessa osallistua yliopiston tutkimushankkeisiin rahoittajien ehtojen mukaisesti.

08 Osaamisen kehittäminen

Haluatko vahvistaa henkilöstösi osaamista? Alueen oppilaitokset tarjoavat siihen useita mahdollisuuksia.

Henkilöstön osaamista voi kehittää monipuolisin tavoin työn ohessa:

- ▶ tutkinto-opiskeluna
- ▶ täydennys- ja erikoistumiskoulutuksilla
- ▶ erikoisammattitutkinnoilla
- ▶ asiantuntijaohjelmilla
- ▶ avoimella korkeakouluopetuksella
- ▶ maisteriopinnoilla tai ylemmän ammattikorkeakoulun opinnoilla
- ▶ räätälöidyillä koulutuksilla, kursseilla ja valmennuksilla

Panosta asiantuntijuuteen nyt ja tulevaisuudessa. Luo yrityksellesi osaamisen kehittämisen suunnitelma:

- Miten kehitämme henkilöstömme osaamista?
- Tarjotaanko henkilöstölle koulutusmahdollisuuksia?
- Miten työnantaja suhtautuu tutkinto-opiskeluun?
 - ↪ kustannukset, työaika
- Mitkä ovat yhteistyöoppilaitokset?
- Toteutetaanko oppisopimuskoulutusta?
 - ↪ henkilöstö, ulkopuoliset

Alallaan maailman suurin saa koulutuksista tukea koko organisaatioon

Marakon Groupin toimitusjohtaja **Pekka Pohjoismäki** yllättyi positiivisesti yhteistyöstä Koulutuskeskus Salpauksen kanssa. Lahden Ahtialassa sijaitseva Marakon Group on perheyrittäjä, joka on markkinajohtaja globaaleilla riktuspuomimarkkinoilla ja Suomessa kaivinkoneisiin liitettävien hydraulisten purkulaitteiden ja iskuvasaroiden markkinoilla.

”*Mielsin Salpauksen perinteiseksi ammattikouluksi, mutta minulle selvisi, että koulutuskeskuksen opiskelijoiden suurin ikäryhmä ei olekaan 16–18-vuotiaat. Salpauksessa on paljon työn ohessa ja muutenkin aikuisiällä opiskelevia.*

Pekka Pohjoismäki, toimitusjohtaja

Myyntipäällikkö **Pedro Bejarano** opiskelee oppisopimuksella tuotannon esimiestyön erikoisammattitutkintoa Salpauksessa. *Olen tehnyt kauan myyntityötä. Koulutuksesta olen saanut uutta tuoretta näkökulmaa työhön ja koulutus on myös vaikuttanut toimintatapaani. Työn ja opiskelun yhdistäminen on sujunut loistavasti,* Bejarano kertoo.

”*Kaikki koulutus lähtee yrityksen strategiasta. Koulutuksen myötä uusia ajatuksia ja tapoja toimia ei tule vain opiskelijoille, vaan koko organisaatiolle. Olen vakuuttunut siitä, että maailma muuttuu ja kehitys kehittyy, joten ihmisten on kehityttävä mukana.*

Pekka Pohjoismäki, toimitusjohtaja

09 Opettajien työelämäjaksot

Opettajien työelämäjaksot tarjoavat yritykselle mahdollisuuden hyödyntää opettajan osaamista yrityksen toiminnassa sekä jakaa tietoa puolin ja toisin. Työelämäjaksoiden avulla opettajat pystyvät myös päivittämään kurssejaan työelämän tarpeita vastaaviksi. Lisäksi yritys saa henkilökontakteja oppilaitoksiin.

Tee suunnitelma ja hyödynnä opettajien työelämäjaksoja omassa liiketoiminnassasi:

- Tarjoammeko oppilaitosten opettajille mahdollisuutta suorittaa työelämäjaksoja yrityksessämme?
- Milloin opettajia voidaan ottaa työpaikalle?
- Kuka laatii perehdyttämishjelman?
- Mikä on työelämäjakson pituus?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksessä ja oppilaitoksessa?

OPO-TOIMINTA

Haluatko viestiä yrityksestäsi tuleville ammattilaisille? Ota opo vierailulle yritykseesi! Opinto-ohjaajat ovat tärkeä linkki yritysten ja opiskelijoiden välillä tukien opiskelijoiden omaa ammatinvalintaa ja urasuunnittelua.

Hyödynnä opo-toimintaa ja tee suunnitelma:

- Tarjoammeko opinto-ohjaajille mahdollisuutta vierailulla yrityksessämme?
- Milloin opinto-ohjaajia voidaan ottaa työpaikalle?
- Mistä oppilaitoksista?
- Kuka laatii perehdyttämishjelman?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksessä ja oppilaitoksessa?

Yhteistyö auttaa yrityksiä osaajien rekrytoinnissa

Puutekniikan lehtori **Ilkka Tarvainen** on aktiivinen verkostoituja sekä Suomen että kansainvälisen metsäteollisuuden alalla. Samalla uudet yritykset tulevat tutuksi yrityskäynneillä lopputöiden ohjausten tai opintojaksojen yhteydessä. Projektikursseilla tehdään aitoja toimeksiantoja teollisuudesta ja näin yritykset saavat tutustua opiskelijoihin jo opintojen aikana. Myös vierailijaluennointisijat työelämästä ovat suosittuja ja tarjoavat verkostoitumismahdollisuuksia sekä yrityksille että opiskelijoille. Usein yritykset ovatkin päätyneet jatkamaan yhteistyötä tai rekrytoimaan jo tutuksi tulleen opiskelijan kesä- tai lopputyöntekijäksi.

Yritykset hyötyvät yhteistyöstä niin, että opiskelijoihin saa tutustua jo opintojen aikana. Myöhemmin on helppo työllistää jo tutuksi tulleita opiskelijoita.

Ilkka Tarvainen, puutekniikan lehtori

Kun opetushenkilöstö on kiinteässä yhteydessä työelämään, voidaan varmistua siitä, että opetuksen sisältö on työelämän tarpeita vastaava. Alan yrityksiin tutustuminen ja vierailut kuuluvat jokaiseen opintojaksoon.

10 Kansainväliset osaajat

Kansainväliset opiskelijat ovat usein motivoituneita, osaavia ja heillä on vahva tahto jäädä Suomeen. Tällaisten työntekijöiden avulla yritykset voivat myös kansainvälistyä.

Korkeakouluissa ja toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelee runsaasti ulkomaalaistaustaisia henkilöitä, joille voi olla haasteellista löytää harjoittelupaikkoja ja valmistumisen jälkeen työtehtäviä. Suomessa koulutetut ja suomalaiseseen yhteiskuntaan integroituneet osaajat tuovat kansainvälistä osaamista yrityksiin.

HALUATKO UUSIA NÄKÖKULMIA KANSAINVÄLISTYMISEEN?

- ▶ Erityisesti pk-yrityksille on kannattavaa aktivoitua oppilaitoksiin päin ja selvittää mahdollisuuksia tarjota harjoittelupaikkoja ja työmahdollisuuksia tuleville kansainvälisille osaajille.
- ▶ Opiskelijoiden myötä yritykset voivat lisätä monikulttuurisuuttaan, kielitaitoaan ja löytää mahdollisesti jopa uusia markkinoita.

Teheranista väitöstutkijaksi Lahteen

Mina Nasiri on tullut Suomeen Iranin pääkaupungista Teheranista. Hän valmistui tuotantotalouden maisteriksi Iranissa vuonna 2013, jonka jälkeen alkoi pohdinta, miten ja missä hän haluaisi elämänsä jatkossa rakentaa. Nasiri päätti, että tulevaisuus oli jossakin muualla, ja halusi myös jatkaa opintojaan LUT-yliopistossa Lappeenrannassa. Haasteita oli paljon – etäisyys perheen ja ystävien turvaverkkoon, ulkopuolisuuden tunne, kielimuurin ylittäminen, työpaikan löytäminen itsensä elättämiseksi – mutta hän voitti ne ja valmistui vuoden 2016 joulukuussa diplomi-insinööriksi kansainvälisestä Global Management of Innovation and Technology -maisteriohjelmasta. Työpaikka löytyi sen jälkeen LUT-yliopistolta Lahdesta.

Nasirin mukaan suomalaiset ovat ystävällisiä ja elintaso on korkea, joten hän päätti jäädä Suomeen. Parhailleen hän tekee väitöskirjaa ja toimii nuorempana tutkijana. Kolmena iltana viikossa hän käy parantamassa suomen kielen taitoaan kielikurssilla. Kuuden vuoden jatkuvan harjoittelun jälkeen hän osaa hyvin puhua ja ymmärtää kieltä. Nyt Suomi tuntuu kodilta.

” *During the time I am conducting my Ph.D. studies and doing research at LUT University I did my best to improve my Finnish language skills by participating in evening courses three times a week. Now after six years of my continuous attempts, I can communicate and understand Finnish language and Finland feels like a home to me.*

Nasirin tutkimuksen kohteena on digitalisaatio ja sen vaikutukset yritysten suorituskykyyn. Tutkimuksella parannetaan pienten ja keski suurten yritysten tietoisuutta siitä, mitä digitaalisia taitoja yrityksissä tarvitaan ja miten digitaalisen liiketoiminnan strategioita voi hyödyntää oman liiketoiminnan tehostamiseksi. Tutkijana Nasiri osallistuu suomalaisilta yrityksiltä kerätyn datan analysointiin ja kirjoittaa tutkimusartikkeleita tiiminsä tutkijoiden kanssa.

HÄMEEN
KAUPPAKAMARI

LAB University of
Applied Sciences

LUT
University

salpaus
Koulutuskeskus | Further Education

HELSINGIN YLIOPISTO

LAHTI

Lahden Yliopistokampus

DYNAMO
KORKEAKOULUT INNOVAATIO-
TOIMINNAN VAUHDITTAJINA

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

LUE LISÄÄ YRITYSTEN JA
OPPILAITOSTEN YHTEISTYÖSTÄ

www.lahti.fi/osaavaatyovoimaa

LUT-YLIOPISTO

www.lut.fi

LAHDEN YLIOPISTOKAMPUS

www.lahdenyliopistokampus.fi

HELSINGIN YLIOPISTO

www.helsinki.fi

YLIOPISTOJEN TYÖELÄMÄ- JA
URAPALVELUIDEN VERKOSTO

www.aarresaari.net

LAB-AMMATTIKORKEAKOULU

yriyksille@lab.fi
www.lab.fi

KOULUTUSKESKUS SALPAUS

salpaus@salpaus.fi
www.salpaus.fi

HÄMEEN KAUPPAKAMARI

www.hamechamber.fi

LAHDEN KAUPUNKI

www.lahti.fi

**KÄSIKIRJA SAATAVISSA MYÖS
SÄHKÖISESTI OSOITTEESTA**

www.lahti.fi/osaavaatyovoimaa